

Nr 566.

Av herr Nelander m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 184, angående rörligt tillägg under år 1953 på tjänste- och familjepensioner för statstjänstemän m. m.

Genom beslut av detta års riksdag kommer folkpensionen i form av allmän ålderspension att fr. o. m. den 1 maj 1953 höjas till 1 750 kronor resp. 1 400 kronor. I proposition nr 184 har Kungl. Maj:t föreslagit, att under år 1953 det rörliga tillägget på tjänste- och familjepensionerna för statstjänstemän m. fl. skall utgå efter samma grunder som under år 1952, dock med det undantaget att det rörliga tillägget på tjänstepensionernas grundbelopp skall för den, som uppnått 67 års ålder, minskas fr. o. m. den 1 maj 1953 med 277:20 kronor för år, motsvarande i huvudsak beloppet av den fr. o. m. samma tidpunkt beslutade höjningen av sådan folkpension, som utgår till gift folkpensionär, vars make uppbar folkpension.

I propositionen visas att den nuvarande samordningen av folkpension och tjänstepension lett till viss fördel för pensionstagarna, därigenom att den del av tjänstepensionen, som utgör ett utjämningstillägg eller s. k. förskott på folkpensionen, även höjts genom det rörliga tilläggets höjning till 53 %. Ursprungligen var avsikten den, att tjänstepensionens värde skulle bli reducerat med hänsyn till folkpensionen. 1945 års lönekommitté förklarade på sin tid att vid bestämmande av tjänstepensionsbeloppen hänsyn borde tagas till den folkpensionsförbättring, som då ännu ej genomförts. Den kommitté som tillsattes för att utreda samordningsfrågan redovisade i sitt betänkande i december 1946 att personalrepresentanterna vid förhandlingar med kommittén hävdade, att den med 1945 års lönekommitté träffade uppgörelsen icke innefattade något bindande medgivande från tjänstemännens sida om minskning av tjänstepensionsunderlagen med hänsyn till folkpensionen. Resultatet av samordningsutredningen blev, att tjänstepensionerna minskades med ett belopp, som svarar mot 200 kronors folkpension. I en departementspromemoria, som i vissa delar återges i propositionen, framhålles, att reglerna angående det rörliga tillägget kan — med utgångspunkt från begynnelseunderlagets tre beräkningsmässiga beståndsdelar, nämligen a) ett belopp motsvarande $\frac{2}{3}$ av 2-ortslönen, b) förutnämnda minskningsbelopp, motsvarande 200 kronors folkpension och c) ett utjämningstillägg svarande mot 747 kronors folkpension — sägas innebära, att alla tre beloppen förhöjs efter samma procenttal som tillämpas beträffande det rörliga tillägget. Detta innebär, då

53 % tillägg utgår, att realavdrag göres med belopp, som motsvarar 306 kronors folkpension, och utjämningsstillägg lämnas för 1 143 kronors folkpension. Eftersom avdragsbeloppet från 67 års ålder är fixerat till 792 kronor, har nettoresultatet av folkpensionens inverkan på tjänstepensionen blivit, att denna ej undergått någon realminskning utan i stället en realökning med belopp som motsvarar 45 kronors folkpension (1 143—306—792—45).

I en motion vid 1951 års riksdag, vari hemställdes om en förutsättningslös utredning angående samordningen mellan statlig tjänstepension och folkpension, betonades starkt det principiellt felaktiga att låta reducera tjänstepensionen med hänsyn till folkpensionen. Vidare framhölls som ytterligare ett skäl till översyn av det gällande systemet, att anordningen med glidande pensionsåldrar skulle träda i kraft den 1 juli 1951. Någon månad efter det att motionen väckts tillsattes 1951 års pensionsutredning, vilken enligt sina direktiv har att uppmärksamma det nuvarande samordningssystemet. Utredningen har ännu icke lagt fram något resultat av sina överväganden.

Då det är vår uppfattning, att det var principiellt felaktigt att vid det nuvarande pensioneringssystemets genomförande minska tjänstepensionen under inverkan av folkpensionen, men då å andra sidan genom ökningen av det rörliga tillägget den avsedda realminskningen förbytts i en realökning med ett belopp, som svarar mot 45 kronors folkpension, anser vi det skäligt och rimligt, att endast sistnämnda belopp frånräknas tjänstepensionen fr. o. m. den 1 maj 1953, i avvaktan på samordningsproblemets slutliga lösning.

Under åberopande härav hemställes,

att riksdagen måtte bifalla proposition nr 184 med den ändring, som här ovan föreslagits.

Stockholm den 21 april 1953.

Eric Nelander.

John R. Anderson.

Edith Liljedahl.

Nils Nestrup.

Margit Vinge.

Sigfr. Nordkvist.